EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 21.12.2005
KOM(2005) 671 lõplik

2005/0278 (CNS)
2005/0279 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU MÄÄRUS,**

**mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta**

Ettepanek:

**NÕUKOGU MÄÄRUS,**

**millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta**

(komisjoni esitatud)

# SELETUSKIRI

## POLIITILINE RAAMISTIK

### Mahepõllumajanduslik tootmine

1. Nõukogu lõi 1991. aastal nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2092/91 kõige esimese ühenduse raamistiku mahepõllumajanduse ja mahepõllumajandusliku toidutootmise kohta. Olles näinud mahepõllumajanduse kiiret arengut, on komisjon rohkem kui kümme aastat hiljem hakanud saadud kogemuste põhjal seda raamistikku läbi vaatama.

2. Alates määruse vastuvõtmisest 1991. aastal on mahepõllumajanduslik tootmine märkimisväärselt kasvanud ning enamikus liikmesriikides suureneb mahepõllumajandussektori osatähtsus siiani. Kõige viimaste statistiliste andmete kohaselt on 149 000 põllumajandusettevõtet tunnistatud mahepõllumajanduslikuks või mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminevaks. 2003. aastal moodustasid sellised ettevõtted 1,4% kõigist põllumajandusettevõtetest 25 liikmesriigis. Mahepõllumajanduslikuks ja üleminekualaks tunnistatud maa-ala hõlmas 5,7 miljonit hektarit ja moodustas 2003. aastal 3,6% põllumajanduslikust kõlvikust.

3. Nõukogu kutsus 2001. aastal Rootsi eesistumise ajal kõnealust arengut ja 1999. aastal Austrias ja 2001. aastal Taanis toimunud mahetoidu- ja mahepõllumajanduskonverentse arvesse võttes komisjoni üles tegema ettepanekut mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllumajanduse Euroopa tegevuskava kohta. Tegevuskavas paluti sõnastada mahepõllumajandussektori poliitilise tugiraamistiku lähiaastate põhialused, milles esitataks üleüldine strateegiline visioon mahepõllumajanduse panuse kohta ühises põllumajanduspoliitikas.

4. Tegevuskava ettevalmistamise käigus toimusid ulatuslikud nõupidamised, sealhulgas ekspertide paneelkohtumised, laialdased avalikud internetinõupidamised ning lõpuks avalik arutelu 2004. aasta jaanuaris.

5. Kõnealustel nõupidamistel ilmnes, et kõige olulisemad õigusloomealased järeldused olid vajadus sätestada veelgi selgesõnalisemalt mahepõllumajanduse põhimõtted ja eesmärgid, järelevalvesüsteemi terviklikkuse kaitsmise tähtsus, vajadus saada üle siseturu funktsioonihäiretest, mille olid põhjustanud riikide ja eraisikute logod ja standardid, vajadus täiendada ja parandada standardeid ning tõhustada impordisätteid.

6. Komisjon võttis teatise Euroopa tegevuskava kohta vastu 2004. aasta juunis. Euroopa tegevuskavas esitati 21 tegevust, mis lihtsustaksid mahepõllumajanduse jätkuvat arengut ELis. Oma 2004. aasta oktoobri järeldustes kutsus nõukogu komisjoni üles edendama Euroopa tegevuskava rakendamist konkreetsete meetmete põhjal, pidades silmas lihtsustamise ja üldise sidususe tagamist ning esitama selle kohta ettepanekuid 2005. aasta jooksul. Tegelikult eeldab suur osa kõnealustest tegevustest muudatuste tegemist nõukogu määruses (EMÜ) nr 2092/91 mahepõllumajanduse kohta.

7. Ettepanekus võetakse arvesse ulatuslikku avalikku nõupidamist, mis leidis aset enne Euroopa tegevuskava vastuvõtmist ning vastab nõukogu järeldustele. Samuti võetakse selles arvesse nõupidamisele järgnenud vastuseid ja arvukaid liikmesriikide ja sidusrühmade esitatud kirjalikke seisukohavõtte komisjoni töödokumendi

„Nõukogu määruse (EMÜ) nr 2092/91 reformimise põhiideesid käsitlev teave ja arutelu" kohta. Kõnealune arutelu toimus mahepõllumajanduse alalise komitee ja nõuanderühma kohtumiste raames, vastavalt 26. septembril ja 5. oktoobril 2005. aastal.

Uuringud

8. Käesoleva ettepaneku eesmärkide ja põhimõtete väljatöötamisel on võetud arvesse uurimisprojekti „Uurimus mahepõllumajandust käsitleva EL määruse läbivaatamise toetuseks"[1] esialgseid tulemusi. Kui komisjon koostab töö hilisemas järgus üksikasjalikud kohaldamiseeskirjad, võtab ta arvesse uurimisprojektide „Uurimus mahepõllumajandust käsitleva EL määruse läbivaatamise toetuseks" ja „Euroopa tegevuskava hindamiskriteeriumide ja -menetluste väljatöötamine"[2] lõpptulemusi.

Euroopa vesiviljeluse säästev areng

9. Vesiviljeluse osas saavutatakse ettepanekuga üks eesmärkidest, mis esitati nõukogule ja Euroopa Parlamendile 2002. aasta komisjoni teatises Euroopa akvakultuuri säästva arengu kohta,[3] nimelt „määruse (EMÜ) nr 2092/91 kohane mahepõllumajandusliku akvakultuuri eeskirjade ühtlustamine".

Lihtsustamine ja parem reguleerimine

10. Eesmärkide, põhimõtete, põhimärgistuse, kontrolli, impordi ja tootmiseeskirjade määratlemine ning koos esitamine lihtsamas, selgemas ja läbipaistvamas nõukogu määruses kujutab endast mahepõllumajanduslikku tootmist käsitleva kehtiva õigusliku raamistiku lihtsustamist. See vähendab tunduvalt üksikasjalikkuse taset nõukogu määruses ning võimaldab rakenduseeskirjade üksikasjalikkust täiendavalt vähendada. Samuti asendatakse käesoleva ettepanekuga kehtiva „erandi kaudu reguleerimise" (*legislation by derogation*) tava läbipaistva rangelt reguleeritud mehhanismiga, mis võimaldab leebemaid eeskirju (vt paindlikkus).

11. Käesolevas ettepanekus sõnastatud põhimõtete ja tootmiseeskirjadega on sätestatud põhinõuded, milles määratletakse mahepõllumajanduslik tootmine ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamine. Kõnealuste põhimõtete kohaldamine nõuab täiendavaid üksikasjalikke eeskirju, mille haldamisel on pidevalt vaja langetada otsuseid, näiteks mahepõllumajanduslikes toodetes lubatud koostisosade ja ainete heakskiitmise kohta. Lisaks on hiljutine ühise põllumajanduspoliitika (CAP) reform asetanud oma keskmesse kvaliteettoodete tootmise, millega kaitstakse keskkonda ja loomade heaolu ning mis oma olemuselt vastab ühiskonna nõudmistele. Ühise põllumajanduspoliitika raamistikus on käesolev õigusakt järelikult oluline. Samuti on see tihedalt seotud arengutega põllumajandusturgudel. Otsuste vastuvõtmise protsessi lihtsustamiseks ning ühisesse põllumajanduspoliitikasse ja

---

1 EMÜ/2092/91 (Mahepõllumajandus) muutmine SSPE-CT-2004-502397: Uurimus mahepõllumajandust käsitleva EL määruse muutmise toetuseks.

2 ORGAP SSPE-CT-2005-006591: Mahetoidu ja mahepõllumajanduse Euroopa tegevuskava, Euroopa tegevuskava hindamiskriteeriumide ja -menetluste arendamine.

3 Nõukogule ja Euroopa Parlamendile esitatud komisjoni teatis „Euroopa akvakultuuri säästva arengu strateegia" KOM(2002) 511, lõplik.

selle juhtimissüsteemidesse täiendava kvaliteedi lisamiseks peaks praeguse „regulatiivkomitee” asendama korralduskomiteega.

12. Kontrollisätted jäetakse samuti lihtsaks, osutades määruse nr 882/2004 (ametliku toidu- ja söödakontrolli kohta)[4] (OFFC) ühisele raamistikule. Käesolevas tekstis jäetakse alles ainult mahepõllumajandusele omased sätted. OFFC riskipõhise lähenemise kohaldamine võimaldab kahandada ettevõtjate halduskoormust. Eeldatavasti võimaldab kõnealune uus lähenemisviis kontrolli paremini suunata kõige kõrgema riskiteguriga aladele. Samuti võimaldab see ettevõtjatel, kes kasutavad riskipõhiseid sisekontrollisüsteeme, saada kasu kõnealusest riskipõhisest lähenemisviisist.

13. Seega aitab käesolev ettepanek kaasa mitmes komisjoni lihtsustamisalgatuses nimetatud tegevuste elluviimisele. See aitab ellu viia põllumajandus- ja toiduainetööstusele suunatud jätkuva lihtsustamisprogrammi esimest tegevust, mida on nimetatud komisjoni teatises „Ühenduse Lissaboni kava rakendamine: õiguskeskkonna lihtsustamise strateegia”.[5] Komisjoni teatises, milles käsitletakse ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamist ja paremat õigusloomet,[6] on seda nimetatud ka poliitikaga seotud meetmeks.

**ETTEPANEK**

Sisu, reguleerimisala ja mõisted

14. Käesolevas ettepanekus käsitletakse selgesõnaliselt „mahepõllumajanduslikku tootmist”, mitte ainult märgistamist. Käesolev ettepanek ei hõlma suuremõõdulistes köökides toidu valmistamist ega toiduportsjoni müümist lõpptarbijale näiteks restoranides, hotellides, haiglates ja sööklates või baarides ja kohvikutes.

15. Kavandatav reguleerimisala hõlmab töötlemata põllumajandustooteid, olenemata kõnealuste toodete lõppkasutusest; hõlmatud toodete hulka kuuluvad eluskari, töötlemata taimsed ja loomsed saadused ja elus või töötlemata vesiviljelustooted. Ettepaneku kohaselt hõlmatakse reguleerimisalaga vaid toiduks või loomasöödaks ettenähtud töödeldud põllumajandustooted, nimelt sööt ja töödeldud taime- ja loomakasvatustoodang ning vesiviljelustooted. Ettepanekuga nähakse ette eesmärgid, põhimõtted ja tootmiseeskirjad kõigi toodete kohta, sealhulgas mahepõllumajanduslikud veinid, vesiviljelustooted ja töödeldud toidukaubad. Üksikasjalikud eeskirjad kõigi toodete kohta võib kehtestada komiteemenetlusega. Komiteemenetlus on eelkõige asjakohane mahepõllumajanduslikku veinitootmist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade vastuvõtmiseks, sest see on kehtivatest eeskirjadest välja jäetud. Vesiviljeluse tootmiseeskirjad kehtestatakse hiljem.

16. Reguleerimisala laiendusi praegu ette ei nähta. Ei ole tehtud ettepanekut hõlmata jahi- ja kalapüügisaadusi; kuna neid ei saada põllumajanduslike tootmisviiside abil, oleks kõnealuste toodete hõlmamine vastuolus kavandatud eesmärkide ja põhimõtetega. Samuti ei laiendata reguleerimisala järgmiste Euroopa Ühenduse

---

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks.

5 KOM(2005) 535 lõplik, 25. oktoober 2005.

6 KOM(2005) 509 lõplik, 19. oktoober 2005.

asutamislepingu I lisaga hõlmamata toodete suhtes: mineraalid, veed ning toiduks mittekasutatavate töödeldud põllumajandustooted nagu tekstiilid, kosmeetikavahendid ja muud tööstuskaubad.

Mahepõllumajandusliku tootmise eesmärgid ja põhimõtted

17. Euroopa tegevuskavas on märgitud, et määruse tugevdamiseks on vaja eesmärkide ja põhimõtete asjakohast määratlemist. Seoses sellega sõnastatakse käesolevas ettepanekus mahepõllumajanduse jaoks järgmised eesmärgid:

– tarbijate huvide kaitsmine, tarbijausalduse tagamine ja eksitava märgistuse vältimine;

– mahepõllumajandusliku tootmise arendamine, võttes samas arvesse kliima, põllundustingimuste ja mahepõllumajanduse arengutaseme piirkondlikke erinevusi;

– keskkonna, bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade kõrgetasemeline kaitse;

– kõrgetest loomade heaolu standarditest kinnipidamine ja loomade liigispetsiifiliste vajaduste täielik rahuldamine.

18. Suurem osa aluspõhimõtetest on määruse (EMÜ) nr 2092/91 lisades kehtestatud üksikasjalikes eeskirjades juba olemas. Käesolevas ettepanekus sõnastatakse kõnealused põhimõtted artiklites ümber, et kooskõlastada neid eesmärkidega.

19. Lisaks eesmärkidele ja põhimõtetele ning parema arusaadavuse huvides nähakse ettepanekuga uuendatud määruses ette põhilised tootmiseeskirjad. Kõnealuste tootmiseeskirjadega tuleks kehtestada komisjoni määrustes sätestatavate üksikasjalike eeskirjade parameetrid.

Paindlikkus

20. Käesoleva ettepaneku eesmärk on näha ette tingimused, mis võimaldaksid sektoril kooskõlas tootmise ja turu arenguga areneda ja toota majanduslikult elujõulisel viisil. Selleks nähakse ettepanekuga ette teatav rangelt reguleeritud paindlikkus. Kõnealuse paindlikkussätte alusel lubatakse liikmesriikidel komiteemenetluse abil kohaldada vähem rangeid tootmiseeskirju, et võtta arvesse erinevusi kohalikes ilmastiku-, arengu- ja tootmistingimustes. Põhiliselt nähakse ettepanekuga ette võimalus muuta kehtiv erandite suur hulk üldistatud, kuid rangelt reguleeritud süsteemiks. Ent vastupidiselt praegusele süsteemile, on tingimused, reguleerimisala ja erandite lubamisega seotud osalejate pädevuse jaotus selgesõnaliselt sätestatud.

Märgistamine

21. Termini „mahe/ökoloogiline” kaitsmise jätkamiseks tuleks säilitada „maheda/ökoloogilise”, selle tuletiste, deminutiivide ja tõlgete suhtes kehtivad kasutus- ja viitamiseeskirjad.

22. EL logo peaks jätkuvalt olema kasutatav kõigil toodetel, mis vastavad käesolevale määrusele, sealhulgas kõik imporditud tooted. Sidusrühmade ja liikmesriikidega Euroopa tegevuskava ettevalmistamisel peetud nõupidamiste tulemusel järeldati, et praegu ei peaks EL logo olema kohustuslik, sest seda võib käsitada EÜ liigse sekkumisena ärivabadusse muudes valdkondades. Tehti ettepanek, et juhul kui tootel

ei ole EL logo, peaks lihtsa ühtsustatud tekstifragmendi **EL-MAHE** kasutamine tähistel olema kohustuslik ühenduses toodetud toodete puhul. Selle eesmärk on tõhusalt teavitada kõiki ettevõtjaid tootmisahelas ning tarbijaid sellest, et toode vastab ühtsele EL standardile.

23. Tarbijate usalduse säilitamiseks peaks GMOde ning GMOdest või GMOdega toodetud toodete kasutamine olema mahepõllumajanduses jätkuvalt keelatud, nagu on ette nähtud ka kehtivas määruses. Kehtivate mahepõllumajanduseeskirjadega ei keelata siiski toodete samaaegset märgistamist mahepõllumajanduslikuna ja GMOna juhul, kui tooted on eksikombel GMOdega saastunud. Nagu on teatatud Euroopa tegevuskavas, keelatakse käesoleva ettepanekuga GMO-märgistusega toodetel termini „mahe/ökoloogiline" kasutamine. Lõppkokkuvõttes peaksid mahepõllumajandusliku ja muu kui mahepõllumajandusliku toodangu märgistusläved olema samaväärsed, välja arvatud juhul, kui üksikasjalike eeskirjadega on näiteks maheseemnete jaoks ette nähtud eriläved.

24. Tuleks säilitada kehtiv säte, milles nõutakse, et vähemalt 95% põllumajandustootest peaks olema mahepõllumajanduslik. Kaotatakse kategooria, millega lubatakse mahepõllumajanduslikule tootmisele viidata koostisosade loetelu puhul, milles 70–95% põllumajanduslikest koostisosadest on mahepõllumajanduslikku päritolu. Arvestades viimaste aastate arengut mahepõllumajandussektoris, ei peeta kõnealust tootekategooriat enam vajalikuks.

Kontrollid

25. Kontrollimiste osas jõustub 1. jaanuaril 2006 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 882/2004 ametliku toidu- ja söödakontrolli kohta (OFFC), millega hõlmatakse mahepõllumajandus. Mahepõllumajanduse erinõuded tuleb viia vastavusse OFFCga. Selles osas sõnastatakse käesolevas ettepanekus OFFC raamistikku kasutades mahepõllumajanduse kontrollisätted võimaluse korral uuesti, et saavutada soovitud muudatusi ja ajakohastusi. Mahepõllumajanduslikule tootmisele eriomased üksikasjalikud eeskirjad jäävad uue mahepõllumajandusmääruse alla.

26. OFFC kohaselt peavad liikmesriigid lisama kogu uue määrusega hõlmatud tootmise ja toimingud oma mitmeaastastesse riiklikesse kontrollikavadesse ning täitma vastastikuse abistamise nõuded. Riigi mitmeaastastest kontrollikavadest tuleb teatada komisjonile, kes võib nõuda parandusi ja kasutada kava ühenduse inspektsioonide läbiviimisel. Lisaks tuleb OFFC kohaselt määrata ametisse erasektori kontrolliasutused. Lõpuks nõutakse ettepanekuga, et pädevad asutused ja kontrolliasutused soodustaksid EL mahepõllumajandusliku standardi kasutamist kooskõlas „mahepõllumajandusliku tootmise ühtse kontseptsiooniga" ega kahjustaks seda.

27. Ühenduse piires mahepõllumajanduslike toodete vaba liikumise tagamiseks säilitatakse kehtivad sätted, millega liikmesriikidelt nõutakse ühisturu toetamist. Sellega seoses on eriti oluline OFFC nõue erasektori kontrolliasutuste ametissemääramise ning määratud asutuste erapooletuse ja mis tahes huvide konflikti puudumise kohta. Üks peamine mahepõllumajandust reguleeriva raamistiku reformimise eesmärk on vähendada mitmekordse avaliku ja erasertifitseerimise pärssivat mõju kaubandusele. Erapooletuse paremaks tagamiseks ja huvide konflikti vähendamiseks kavandatud vahendid on erasektori kontrolliasutuste integreerimine

kontrollisüsteemi, eluterve konkurents kontrolliasutuste vahel ning eelnevate sertifitseerimisotsuste tunnustamine samaväärsete standardite puhul.

28. Siseriiklike logode ja vastavusmärkide andmise puhul nähakse ettepanekuga ette, et neid antakse eranditult kõigile toodetele, mis vastavad ühenduse eeskirjadele.

29. Selliste tunnistuste väljastamine, milles kinnitatakse, et teatav ettevõtja või tootepartii vastab mahepõllumajanduse põhimõtetele ja eeskirjadele, on väljakujunenud vahend mahepõllumajanduslike toodete kaubanduses ning on sageli vastavusmärgi saamise tingimuseks. Sertifitseerimistavadel, mida järgivad pädevad asutused või kontrolliasutused, kellele pädev asutus on kontrolliülesanded delegeerinud, ei tohiks ei otseselt ega kaudselt olla mitte mingit piiravat mõju ei mahepõllumajanduslike kaupade vabale liikumisele, ettevõtlusvabadusele ega vabadusele pakkuda teenuseid sertifikaatide väljastamise valdkonnas. Selles suhtes tuleks sertifitseerimistavasid rangemini kontrollida, eriti sertifikaatide vastastikuse tunnustamise ja lõivude kogumise korral. Kõnealune kontroll tuleks läbi viia, ilma et see piiraks asutamislepingu artiklite 43 ja 49 kohaldamist. Eraõiguslike logodele ja vastavusmärkidele andmisel nähakse ette nende saamise lihtsustamine toodete puhul, mis vastavad samaväärsetele standarditele, andes kontrolliasutusele, kelle logo ettevõtja soovib kasutada, kohustuse tõendada eelkõige, millised tooted ei vasta samaväärsetele standarditele. Lõpuks nähakse ette kontrolli- ja sertifitseerimisülesannete eest mõistlike lõivude tagamine.

30. Lisaks aitab mahepõllumajandusliku tootmise „ühtse kontseptsiooni" toetamine kaasa tarbijate teadlikkuse ja usalduse kasvule, mis eeldatavasti edendab omakorda mahepõllumajandusliku toodangu vaba liikumist. Seepärast tuleks otse mahepõllumajanduslikel toodetel või nende reklaamimisel keelata üldised väited, mille kohaselt tagab teatav standardite hulk „mahepõllumajanduslikkuse parema, rangema või kõrgema taseme". Lubatud on tõesed väited või väited, mis ei ole eksitavad.

31. Ühtlustamise kõrge tase vähendab veelgi erasektori logode ja vastavusmärkide kasutusala. Seega säilitatakse käesolevas ettepanekus Euroopa tegevuskavas väljendatud siht saavutada kõrge ühtlustamise tase. Seda peaks lihtsustama juba arutatud paindlikkusmehhanism ja korralduskomiteetee poolt vastu võetavad üksikasjalikud eeskirjad (vt ka paindlikkus).

32. Lõppkokkuvõttes põhinevad kontrollisüsteemi pakutavad garantiid dokumentide kontrolli vastavuse tõendamisel, mahepõllumajanduslike majandite ja ettevõtete inspekteerimisel, kaubavoogude kooskõlastamisel ning toodetes sisalduvate keelatud ainete puudumise kontrollimisel. Kaubanduslikult ei ole saadaval ühtegi testi, millega saaks üheselt mõistetaval ja korrataval viisil kontrollida mahepõllumajanduslike toodete loomupäraseid omadusi. Peadirektoraadi Teadusuuringute Ühiskeskuse Etalonainete ja Mõõtmiste Instituut Geelis viib läbi uuringut kõnealuste testide väljatöötamiseks.

Import

33. Kolmandate riikidega kauplemise osas tehakse ettepanek lubada juurdepääs EL turule kas EL eeskirjadele vastavuse põhjal või kolmandate riikide asutuste või ELis heakskiidetud sertifitseeritud kontrolliasutuste samaväärsete garantiide põhjal. Imporditavate kaupade samaväärsuse hindamine põhineb rahvusvahelisel standardil

(*Codex Alimentarius*) või ühenduse määrusel. Vajaduse korral võivad kolmandad riigid kõnealust korda täiendada. Säilitatakse kehtiva korra kohane „ühenduse nimekiri kolmandatest riikidest". Nähakse ette iga-aastased aruanded ja järelkontrollid liikmesriikide osalusel. Üksiktooteid lubatakse EL turule kas EL eeskirjadele vastavuse ja EL kontrollisüsteemiga liitumise alusel või ühenduse poolt selleks ettenähtud heakskiidetud kontrolliasutuste tõendatud samaväärsete garantiide põhjal.

Jõustumine ja uute eeskirjade kohaldamine

34. Ettepanek ei sisalda üksikasjalikke eeskirju, mis praegu on sätestatud määruse (EMÜ) nr 2092/91 lisades. Uuele süsteemile sujuvaks üleminekuks on vaja võimaldada piisavalt pikka ajavahemikku enne selle kohaldamist. Kõnealuseks ajavahemikuks määratakse ettepaneku kohaselt 1. jaanuar 2009, et võimaldada olemasolevate üksikasjalike eeskirjade ümbertöötamist ja ülevõtmist uude määrusesse.

35. Osa kehtiva määruse (EMÜ) nr 2092/91 impordisätete kehtivus lõpeb 31. detsembril 2006. Seega peaks uut impordikava kohaldatama alates 1. jaanuarist 2007. See jätab kohaldamiseks vähe aega, eelkõige nende kontrolliasutuste tunnustamise puhul, kes on pädevad teostama kontrollimist riikides, mis ei ole kantud tunnustatud kolmandate riikide nimekirja. Rahvusvahelise kaubanduse häirimise vältimiseks peetakse vajalikuks laiendada liikmesriikidele võimalus väljastada üksikutele toodetele impordilube, kuni on kasutusele võetud uue impordikava toimimiseks vajalikud meetmed. Sel eesmärgil esitatakse teine ettepanek, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2092/91.

Mõju eelarvele

36. Käesoleval ettepanekul ei ole ühenduse eelarvele otsest rahanduslikku mõju.

2005/0278 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU MÄÄRUS,**

**mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu asutamislepingut ning eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[7]

ning arvestades järgmist:

(1) Mahepõllumajanduslik tootmine on üleüldine põllumajandusettevõtete juhtimise ja toiduainete tootmise süsteem, mis ühendab omavahel parimad keskkonnasõbralikud tavad, kõrgetasemelise bioloogilise mitmekesisuse, loodusvarade säilitamise, kõrgete loomatervishoiustandardite kohaldamise ning tootmise, mis on kooskõlas teatavate tarbijate eelistustega, kes eelistavad tooteid, mille valmistamisel on kasutatud looduslikke aineid ja meetodeid. Seega on mahepõllumajanduslikul tootmisel kahekordne ühiskondlik roll – ühelt poolt pakub see eriomast turgu, mis vastab tarbijate vajadusele mahepõllumajanduslike toodete järele, ja teiselt poolt pakub see üldisi hüvesid, toetades keskkonnakaitset, loomade heaolu ning maaelu arendamist.

(2) Enamikus liikmesriikidest on mahepõllumajandussektori osatähtsus tõusuteel. Tarbijate nõudluse kasv on eriti silmatorkav viimaste aastate jooksul. Hiljutised reformid ühises põllumajanduspoliitikas, rõhuga turule suunatusel ja tarbijate nõudlusele vastaval kvaliteettoodete tarnimisel, stimuleerivad tõenäoliselt mahepõllumajandusliku toodangu turgu veelgi. Seda arvestades on mahepõllumajandusliku tootmisega seotud õigusaktidel üha kasvava tähtsusega roll põllumajanduse raampoliitikas ning see on tihedalt seotud põllumajandusturgude arenguga.

(3) Ühenduse mahepõllumajanduslikku tootmist reguleeriva õigusliku raamistiku eesmärk peaks olema tagada aus konkurents ja mahepõllumajanduslike toodete siseturu nõuetekohane toimimine ning säilitada ja õigustada tarbijausaldust mahepõllumajanduslikena märgistatud toodete suhtes. Edaspidi peaks raamistiku siht olema luua tingimused, millele toetudes saaks kõnealune sektor edeneda kooskõlas tootmise ja turu arenguga.

(4) Mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllumajanduse Euroopa tegevuskava käsitlevas komisjoni teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile[8] tehakse ettepanek täiustada

---

[7] ELT C …, …, lk …

ning tugevdada ühenduse mahepõllumajandusstandardeid ning impordi- ja kontrollinõudeid. Oma 18. oktoobri 2004. aasta järeldustes kutsus nõukogu komisjoni uuesti läbi vaatama kõnealust valdkonda reguleerivat raamistikku, et tagada lihtsustamist ja üldist sidusust ning eelkõige kehtestada põhimõtteid, mis tooksid kaasa standardite ühtlustumise ning võimaluse korral üksikasjalikkuse taseme vähendamise.

(5) Seega on asjakohane veelgi selgesõnalisemalt määratleda mahepõllumajandusliku tootmise eesmärgid, põhimõtted ja eeskirjad, et suureneks nii läbipaistvus, tarbijausaldus kui ka ühtlustatud arusaam mahepõllumajandusliku tootmise kontseptsioonist.

(6) Seepärast tuleks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta[9] tunnistada kehtetuks ja asendada uue määrusega.

(7) Tuleks kehtestada ühenduse üldine mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjade raamistik, pidades silmas taime- ja loomakasvatustoodangut, sealhulgas nii üleminekueeskirju kui ka eeskirju töödeldud toidu ja sööda kohta. Kõnealuste üldeeskirjade üksikasjade kindlaksmääramise ning ühenduse vesiviljeluse tootmiseeskirjade vastuvõtmise õigus tuleks anda komisjonile.

(8) Mahepõllumajandusliku tootmise arengut tuleks veelgi lihtsustada, toetades uute mahepõllumajanduslikule tootmisele sobilikumate tehnoloogiate ja ainete kasutuselevõttu.

(9) Geneetiliselt muundatud organismid (GMOd) ning GMOdest või GMOdega toodetud tooted ei ole kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise kontseptsiooni ega tarbija arusaamaga mahepõllumajanduslikest toodetest. Seega ei tohiks GMOsid mahepõllumajanduses ega mahepõllumajanduslike toodete töötlemisel sihilikult kasutada.

(10) Mahepõllumajandus peaks esmajärjekorras toetuma kohalike põllundussüsteemide piires leiduvatele taastuvatele varadele. Et vähendada taastumatute varade kasutamist miinimumini, tuleks taimset ja loomset päritolu jäätmed võtta ringlusse, et suunata toitained tagasi maapinda ning energiatootmisse.

(11) Mahepõllumajanduslik taimekasvatustoodang peaks aitama kaasa nii mullaviljakuse säilitamisele ja parandamisele kui ka mullaerosiooni tõkestamisele. Seega tuleks eelistada taimede toitmist mulla ökosüsteemi kaudu, mitte mullale lisatavate lahustuvate väetiste abil.

(12) Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse olulisemad osad on maa viljakuse säilitamine, liikide ja sortide valimine, mitmeaastane külvikord, orgaaniliste materjalide ringlussevõtt ja viljelustehnikad. Täiendavaid väetisi, mullaomaduste parandajaid ja taimekaitsevahendeid tuleks kasutada vaid juhul, kui need on kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkide ja põhimõtetega.

---

[8] KOM(2004) 415 lõplik, 10. juuni 2004.

[9] EÜT L 198, 22.7.1991, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1567/2005 (ETL L 252 28.9.2005, lk 1).

(13) Loomakasvatusel on põhiline tähtsus põllumajandusliku tootmise korraldamisel mahepõllumajandusettevõttes, sest see varustab viljeldavat maad vajalike orgaaniliste ainete ja toitainetega ning aitab seega kaasa mullaomaduste parandamisele ning säästva põllumajanduse arengule.

(14) Keskkonnasaaste vältimiseks, eriti selliste loodusvarade puhul nagu muld ja vesi, peaks mahepõllumajanduslik loomakasvatus põhimõtteliselt võimaldama tihedat seost kõnealuse tootmise ja maa vahel, asjakohaseid mitmeaastasi külvikordi ning eluskarja toitmist mahepõllukultuuridega, mis on kasvatatud kas samas põllumajandusettevõttes või naabruses asuvates mahepõllumajandusettevõtetes.

(15) Kuna mahepõllumajanduslik loomakasvatus on maaga seotud tegevus, peaks loomadel võimaluse korral olema juurdepääs vabaõhukarjamaadele.

(16) Mahepõllumajanduslik loomakasvatus peaks vastama kõrgetele loomade heaolustandarditele ja loomade liigispetsiifilistele käitumuslikele vajadustele ning loomatervishoid peaks põhinema haiguste ennetamisel. Selles osas peaks erilist tähelepanu pöörama pidamistingimustele, kasvatustavadele ja loomkoormusele. Lisaks tuleks liikide valikul eelistada aeglase kasvuga liine ja arvestada nende võimet kohaneda kohalike tingimustega. Loomakasvatuse ja vesiviljeluse rakenduseeskirjadega tagatakse vähemalt põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni sätete ja selle hilisemate soovituste järgimine.

(17) Mahepõllumajandusliku loomakasvatussüsteemi eesmärk peaks olema täita tootmistsüklid mahepõllumajanduslikul viisil kasvatatud eri liiki loomadega. Sellega toetatakse mahepõllumajandusloomade genofondi suurenemist, parandatakse iseregulatsiooni ning tagatakse seega sektori areng.

(18) Kuni ühenduse vesiviljeluse tootmiseeskirjade kehtestamiseni peaksid liikmesriigid leidma võimaluse tagada siseriiklike standardite kohaldamine või nende puudumisel liikmesriikides lubatud või heakskiidetud erasektori standardite kohaldamine. Siseturu häirimise vältimiseks tuleks liikmesriikidelt nõuda üksteise tootmisstandardite tunnustamist kõnealuses sektoris.

(19) Mahepõllumajanduslikult töödeldud toodete tootmisel peaks kasutama töötlemismeetodeid, mille puhul on tagatud, et toote mahepõllumajanduslik terviklikkus ning olulised kvaliteedid säilitatakse tootmisahela kõigis etappides.

(20) Mahepõllumajanduslike koostisosade kaubanduslik kättesaadavus on viimaste aastate jooksul suurenenud ning seepärast saab muude kui mahepõllumajanduslike koostisosade kasutamist mahepõllumajanduslikult töödeldud toidu ja sööda juures veelgi piirata.

(21) Tootmiseeskirjade kohaldamisel on asjakohane on võimaldada paindlikkust, et kohandada mahepõllumajanduslikke standardeid ja nõuded kohalike ilmastiku- või geograafiliste tingimuste, konkreetsete loomakasvatustavade ja arengutasemetega. Nii peaks olema võimalik kohaldada vähem piiravaid standardeid, kuid ainult ühenduse õigusaktides sätestatud eritingimuste raames.

(22) On oluline säilitada tarbijausaldus mahepõllumajanduslike toodete vastu. Seepärast peaksid erandid mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavatest nõuetest

rangelt piirduma vaid juhtudega, mil vähem piiravate eeskirjade kohaldamist peetakse õigustatuks.

(23) Tarbijakaitse ning ausa konkurentsi eesmärgil tuleks takistada mahepõllumajanduslikke tooteid tähistavate terminite kasutamist muudel kui mahepõllumajanduslikel toodetel kogu ühenduses ning sõltumata kasutatavast keelest. Samamoodi tuleks takistada kõnealuste terminite levinud tuletiste ja deminutiivide kasutamist eraldi või kombineerituna.

(24) Samuti on vaja tõkestada eksitava üldise märgistuse ja reklaamimise teisi vorme.

(25) Selguse loomiseks ühenduse turul peaks muutma kohustuslikuks lihtsa ühtlustatud viitamissüsteemi kõigi ühenduses toodetud mahepõllumajanduslike toodete jaoks, vähemalt toodete puhul, millel ei ole ühenduse mahepõllumajandusliku tootmise logo. Võimalust kasutada kõnealust viitamissüsteemi peaks kohaldama ka kolmandatest riikidest imporditud mahepõllumajanduslike toodete suhtes, kuid see ei peaks olema nende jaoks kohustuslik.

(26) Ühenduse eeskirjadega tuleks toetada mahepõllumajandusliku tootmise ühtlustatud kontseptsiooni, mille on heaks kiitnud, määratlenud ning millega on nõustunud kõik sidusrühmad. Seega on märgistuste puhul vaja takistada üldiste väidete kasutamist, mis viitab kõrgemale, paremale, suuremale või rangemale mahepõllumajanduse tasemele, sest sellised väited tekitavad segadust ning kahjustavad ühtlustatud lähenemist. Lubada tuleks tootmismeetodi kindlatele elementidele viitavaid tähiseid, tingimusel, et asjaomased väited on tõesed ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiviga 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)[10] sätestatud märgistuse üldnõuetele.

(27) GMOde sihilik kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on keelatud. Selguse ja sidususe huvides ei tohiks olla võimalik märgistada toodet mahepõllumajanduslikuna, kui see märgistuse kohaselt sisaldab GMOsid või koosneb või on toodetud GMOdest.

(28) Selle tagamiseks, et mahepõllumajanduslikud tooted oleksid toodetud vastavalt mahepõllumajanduslikku tootmist käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku nõuetele, tuleks kontrollida kõiki kõnealuste õigusaktide reguleerimisalasse kuuluvaid tegevusi kogu tootmisahelas ning need peavad olema kooskõlas eeskirjadega, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks.[11]

(29) Mõnikord võib teavitamis- ja kontrollinõuete kohaldamine teatavat tüüpi jaemüüjate suhtes näida ebaproportsionaalsena. Seetõttu on asjakohane lubada liikmesriikidel kõnelaused ettevõtjad kõnealustest nõuetest vabastada.

---

[10] EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga nr 2003/89/EC (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

[11] ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.Parandatud versioon ELT L 191, 25.5.2004, lk 1.

(30) Teatava ettevõtja või tootepartii mahepõllumajanduse eesmärkidele ja põhimõtetele vastavust kinnitavate sertifikaatide väljastamine on väljakujunenud vahend mahepõllumajanduslike toodetega kauplemises ning on sageli vastavusmärgi saamise tingimuseks. Sertifitseerimistavadel, mida kasutavad pädevad asutused või kontrolliasutused, kellele pädev asutus on kontrolliülesanded delegeerinud, ei tohiks olla ei otsest ega kaudset piiravat mõju mahepõllumajanduslike kaupade vabale liikumisele. Seepärast peaksid sertifitseerimistavad vastama teatavatele tingimustele, millega nõutakse eelkõige vastastikust vastavuse kinnitamisotsuste tunnustamist samaväärsete standardite osas, samuti lõivude kogumise piiramist, et vältida siseturu tõrgeteta toimimise häirimist.

(31) Euroopa Ühendusse imporditud mahepõllumajanduslikke tooteid tuleks lubada viia turule mahemärgiga, kui need on toodetud vastavalt ühenduse õigusaktides ettenähtud tootmiseeskirjadega samaväärsetele või ühilduvatele eeskirjadele ning kui kontrollimise kord on samuti samaväärne, mis tähendab, et kõnealused tooted peaksid vastama samadele eesmärkidele ja põhimõtetele. Lisaks peaksid samaväärse süsteemi kohaselt imporditud tooted olema hõlmatud asjaomase kolmanda riigi pädeva asutuse või tunnustatud kontrolliasutuse väljastatud sertifikaadiga.

(32) Imporditud kaupade samaväärsuse hindamisel peaks võtma arvesse *Codex Alimentarius´*es sätestatud rahvusvahelisi standardeid.

(33) Peetakse asjakohaseks säilitada nimekiri kolmandatest riikides, keda komisjon on tunnustanud, sest nende tootmisstandardid ja kontrollikord on samaväärsed ühenduse õigusaktides ettenähtutega. Sellesse nimekirja mittekuuluvate kolmandate riikide puhul peaks komisjon koostama nimekirja kontrolliasutustest, kes on tunnistatud pädevaks tagama kontrollimise ja sertifitseerimise kõnealustes riikides.

(34) Usaldusväärsete andmete saamiseks tuleks koguda asjaomast statistilist teavet käesoleva määruse ja selle järelmeetmete rakendamiseks ning vahendina tootjate, turul osalevate ettevõtjate ja poliitiliste otsuste tegijate jaoks. Vajalik statistiline teave tuleks määratleda ühenduse statistikaprogrammist lähtuvalt.

(35) Käesolevat määrust tuleks kohaldada alates kindlaksmääratud kuupäevast, et anda komisjonile piisavalt aega käesoleva määruse rakendamiseks vajalike meetmete võtmiseks.

(36) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastu kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega nr 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.[12] Võttes arvesse, et õigusaktid mahepõllumajandusliku tootmise kohta on oluline tegur ühise põllumajanduspoliitika raamistikus, kuna need on tihedalt seotud arengutega põllumajandusturgudel, on asjakohane kooskõlastada need muude kõnealuse poliitika haldamisel kasutatavate õigusloomega seotud menetlustega. Seega peaks komisjon rakendama talle käesoleva määruse kohaselt antud volitusi otsuse nr 1999/468/EÜ artikliga 4 ettenähtud menetluskorras,

---

[12] EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

## I JAOTIS
## SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

*Artikkel 1*
**Sisu ja reguleerimisala**

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse eesmärgid, põhimõtted ja eeskirjad, mis on seotud:

   a) mahepõllumajanduslike toodete tootmise, turuleviimise, impordi, ekspordi ja kontrollimisega;

   b) mahepõllumajanduslikele toodetele osutavate tähiste kasutamisega märgistamisel ja reklaamimisel.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste põllumajandus- või vesiviljelustoodete suhtes, kui asjaomased tooted on ette nähtud turustamiseks mahepõllumajanduslike toodetena:

   a) töötlemata taime- ja loomakasvatussaadused ning eluskari;

   b) töödeldud taime- ja loomakasvatussaadused, kui need on ette nähtud inimtarbimiseks (edaspidi „töödeldud toit”);

   c) elus või töötlemata vesiviljelustooted;

   d) töödeldud vesiviljelustooted, mis on ette nähtud inimtarbimiseks;

   e) sööt.

   Määrust ei kohaldata jahi- ja kalapüügisaaduste suhtes.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse Euroopa Liidu territooriumil iga ettevõtja suhtes, kes on seotud järgmiste tegevustega:

   a) esmane tootmine;

   b) toidu ja sööda töötlemine;

   c) pakendamine, märgistamine ja reklaamimine;

   d) ladustamine, transport ja levitamine;

   e) importimine ühendusse ja eksport ühendusest;

   f) turuleviimine.

   Käesolevat määrust ei kohaldata peoteeninduse, tehasesööklate, ametiasutuste toitlustamise, restoranide või muude samalaadsete toitlustusalase teenindusega seotud tegevuste suhtes.

*Artikkel 2*
**Mõisted**

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *mahepõllumajanduslik tootmine* – nii mahepõllumajanduslike meetodite kasutamine põllumajandusettevõttes kui ka toote edasise töötlemise, pakendamise ja märgistamisega seotud tegevused vastavalt käesolevas määruses kehtestatud põhimõtetele ja eeskirjadele;

b) *mahepõllumajanduslik toode* – mahepõllumajandusliku tootmise käigus valminud põllumajandustoode;

c) *taimekasvatus* – põllukultuuride kasvatamine ja nendest toodete valmistamine ning vabas looduses kasvavate kultuuride korjamine ja nendest toodete valmistamine kaubanduslikel eesmärkidel;

d) *loomakasvatus* – maismaal elavate koduloomade ja kodustatud loomade (sh putukate) kasvatamine ja nendest toodete valmistamine;

e) *vesiviljelus* – veeorganismide kasvatamine ja aretamine, kasutades meetodeid, mille abil nende organismide tootmisvõimsus ületab looduslikus keskkonnas esineva tootmisvõimuse. Organismid jäävad ühe või mitme füüsilise või juriidilise isiku omandusse kõigi kasvatamis- ja aretamisetappide vältel kuni püügini (kaasa arvatud);

f) *üleminek* – üleminek muult kui mahepõllumajanduslikult tootmiselt mahepõllumajanduslikule tootmisele;

g) *ettevalmistamine* – mahepõllumajanduslike toodete säilitamise ja/või töötlemisega (sh kasvatatud loomade tapmise ja tükeldamisega) ning pakendamise ja/või mahepõllumajanduslikke tootmismeetodeid käsitleval märgitusel muudatuste tegemisega seotud toimingud;

h) *turuleviimine* – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002[13] artikli 3 punktis 8 määratletud tähenduses;

i) *märgistamine* – kõik artikli 1 lõike 2 esimeses lõigus osutatud toodetega kaasnevad või kõnealustele toodetele viitavad sõnad, andmed, kaubamärgid, margitoodete nimed, kujunduselemendid või sümbolid pakendil, dokumentidel, sedelitel, etikettidel, kaelaetikettidel;

j) *pädev asutus* – liikmesriigi keskasutus, mille pädevuses on mahepõllumajandusliku tootmise sektoris ametlike kontrollimiste korraldamine, või mis tahes muu asutus, kellele see pädevus on delegeeritud, ja vajaduse korral vastav kolmanda riigi asutus;

k) *kontrolliasutus* – sõltumatu kolmas pool, kellele pädev asutus on delegeerinud teatavad kontrolliülesanded;

l) *sertifikaat* – pädeva asutuse või kontrolliasutuse väljastatud kirjalik tunnistus selle kohta, et ettevõtja või teatav tootepartii vastab mahepõllumajanduse suhtes kohaldatavatele eesmärkidele ja põhimõtetele;

---

[13] EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

m) *vastavusmärk* – märgi kujul väljastatav tõend vastavuse kohta teatavale hulgale standarditele või muudele normatiivsetele dokumentidele;

n) *koostisosad* – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi nr 2000/13/EÜ artikli 6 lõikes 4 määratletud tähenduses;[14]

o) *taimekaitsevahendid* – nõukogu direktiivi nr 91/414/EMÜ artikli 2 punktis 1 määratletud tooted;[15]

p) *geneetiliselt muundatud organism (GMO)* – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi nr 2001/18/EÜ artiklis 2 määratletud organism;[16]

q) toodetud *GMOdest* – täielikult või osaliselt GMOdest saadud, kuid ei sisalda GMOsid või ei koosne GMOdest;

*r)* *GMOdega* toodetud *tooted*– toit ja söödalisandid, lõhna- ja maitseained, vitamiinid, ensüümid, abiained, teatavad loomasöötades kasutatavad tooted (direktiivi 82/471/EMÜ[17] alusel), taimekaitsevahendid, väetised ja mullaomaduste parandajad, mis on toodetud toites organismi materjalidega, mis on täielikult või osaliselt GMOd;

s) *toit* – määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 määratletud tähenduses;

t) *sööt* – määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;

u) *söödalisandid* – määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 2 lõike 2 punktis a määratletud tooted;[18]

v) *samaväärne* – erinevate süsteemide või meetmete vastavus samadele eesmärkidele ja põhimõtetele.

## II JAOTIS
## MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTMISE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

### *Artikkel 3*
### Eesmärgid

Mahepõllumajandusliku tootmissüsteemi eesmärgid on järgmised:

a) Praktilist ja majanduslikult elujõulist põllumajanduse juhtimissüsteemi kasutades tagatakse mahepõllumajandusliku tootmissüsteemiga mitmekülgne tootevalik järgmiste meetodite abil:

   i) negatiivsete keskkonnamõjude vähendamine miinimumini;

   ii) bioloogilise mitmekesisuse kõrge taseme säilitamine ja parandamine põllumajandusettevõtetes ja neid ümbritsevatel maa-aladel;

---

14 EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29.
15 EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1.
16 EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.
17 EÜT L 213, 21.7.1982, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 1999/20/EÜ (EÜT L 80, 25.3.1999, lk 20).
18 ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

iii) looduslike ressursside nagu vee, mulla, orgaanilise ainese ja õhu säilitamine nii suures ulatuses kui võimalik;

iv) kinnipidamine kõrgetest loomade heaolustandarditest ning eelkõige loomade liigispetsiifiliste käitumuslike vajaduste rahuldamine.

b) Mahepõllumajanduslik tootmissüsteem tagab toiduainete ja muude põllumajandustoodete tootmise, mis vastab tarbija nõudmisele kaupade järele, mis on valmistatud looduslikel meetoditel või looduslike meetoditega võrreldavatel meetoditel ning kasutades looduses esinevaid aineid.

*Artikkel 4*
**Üldpõhimõtted**

Kogu mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

a) elusorganismide ja mehaaniliste tootmismeetodite kasutamist eelistatakse sünteetiliste materjalide kasutamisele;

b) looduslike ainete kasutamist eelistatakse keemiliselt sünteesitud ainete kasutamisele, viimaseid võib kasutada vaid juhul, kui looduslikud ained ei ole kaubanduslikult kättesaadavad;

c) ei ole lubatud kasutada GMOsid ja GMOdest või GMOdega toodetud tooteid, välja arvatud veterinaarravimid;

d) mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavad eeskirjad kohandatakse kohalike tingimustega, arengutasemetega ja eriomaste kasvatustavadega, säilitades samal ajal mahepõllumajandusliku tootmise ühise kontseptsiooni.

*Artikkel 5*
**Põllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavad põhimõtted**

Lisaks artiklis 4 sätestatud üldpõhimõtetele kohaldatakse mahepõllumajanduse suhtes järgmisi põhimõtteid:

a) põllumajandusliku tootmise käigus säilitatakse mullaviljakus ning parandatakse seda, tõkestatakse mullaerosiooni ning võideldakse erosiooni vastu ja vähendatakse reostust miinimumini;

b) põllumajandusliku tootmise eesmärk on kõrge kvaliteediga toodete tootmine, mitte tootmise suurendamine maksimumini;

c) taastumatute varude ja muude kui põllumajanduslike sisendite kasutamist vähendatakse miinimumini;

d) taimset ja loomset päritolu jäätmed ning kõrvalsaadused võetakse ringlusse taime- ja loomakasvatuse ning energia tootmise sisendina;

e) tootmisalaste otsuste langetamisel võetakse arvesse kohalikku või piirkondlikku ökoloogilist tasakaalu;

f) taimed toituvad peamiselt mulla ökosüsteemi kaudu;

g) taimekaitse ja loomade tervishoid põhineb preventiivsetel meetoditel, sealhulgas sobilike tõugude ja sortide selekteerimisel;

h) loomasööt pärineb peamiselt põllumajandusettevõttest, kus loomi peetakse, või toodetakse koostöös teiste sama piirkonna mahepõllumajandusettevõtjatega;

i) jälgitakse, et loomade heaolu oleks kõrgeimal tasemel;

j) mahepõllumajanduslik loomakasvatustoodang on valmistatud loomadest, kes on sündimisest või koorumisest saadik ning kogu oma elu vältel kasvatatud mahepõllumajandusettevõtetes;

k) tõuge valides eelistatakse aeglase kasvuga liine ja võetakse arvesse loomade võimet kohanduda kohalike tingimustega, nende elujõulisust ja nende vastupanuvõimet haigustele ja terviseprobleemidele;

l) mahepõllumajanduslik loomasööt koosneb põhiliselt mahepõllumajanduslikku päritolu koostisosadest ning looduslikest mittepõllumajanduslikest ainetest;

m) kasutatakse loomakasvatusviise, mis parandavad immuunsüsteemi ning tugevdavad looduslikku kaitsevõimet haiguste vastu;

n) vesiviljelustoodangu puhul vähendatakse negatiivset mõju veekeskkonnale miinimumini;

o) vesiviljeluses kasutatav sööt peab olema pärit säästvalt kalatöötlusettevõtjalt või koosnema põhiliselt mahepõllumajanduslikku päritolu koostisosadest ning looduslikest mittepõllumajanduslikest ainetest;

p) polüploidsete loomade kasutamine on keelatud.

*Artikkel 6*

**Töötlemise suhtes kohaldatavad põhimõtted**

Lisaks artiklis 4 sätestatud üldpõhimõtetele kohaldatakse töödeldud mahepõllumajandusliku sööda ja toidu tootmise suhtes järgmisi põhimõtteid:

a) mahepõllumajanduslik sööt ja toit toodetakse põhiliselt mahepõllumajanduslikest koostisosadest, välja arvatud juhul, kui mahepõllumajanduslik koostisosa ei ole müügil;

b) lisandeid ja abiaineid kasutatakse minimaalsel määral ning ainult vältimatu tehnoloogilise vajaduse korral;

c) ioniseeriva kiirguse kasutamine on keelatud.

# III JAOTIS
# TOOTMISEESKIRJAD

## 1. PEATÜKK
## PÕLLUMAJANDUSLIK TOOTMINE

*Artikkel 7*
**Põllumajandusliku tootmise üldeeskirjad**

1. Ettevõtte kogu kaubandusliku poole juhtimisel järgitakse mahepõllumajanduslikule tootmise või mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku suhtes kohaldatavaid eeskirju.

   Kooskõlas eritingimustega, mis tuleb sätestada artikli 31 lõikes 2 osutatud korras, võib ettevõte olla jagatud selgelt eraldiseisvateks üksusteks, millest kõiki ei juhita mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtetest lähtuvalt.

   Kui vastavalt teisele lõigule ei kasutata kogu põllumajandusettevõtet mahepõllumajanduslikuks tootmiseks, eraldab põllumajandusettevõtja mahepõllumajanduslikuks tootmiseks kasutatava maa, loomad ja tooted ülejäänutest ning registreerib nõuetekohaselt kõik andmed, et tõendada eraldatust.

2. Põllumajandusettevõtjad ei tohi kasutada GMOsid või GMOdest toodetud tooteid, kui nad on nende olemasolust teadlikud tänu teabele, mis leidub toote märgistusel või mis tahes muul tootega kaasas oleval dokumendil.

   Kui põllumajandusettevõtjad kasutavad mahepõllumajandusliku toidu või loomasööda valmistamiseks kolmandatelt isikutelt ostetud tooteid, peavad nad saama müüjalt kinnituse, et tarnitud tooted ei ole valmistatud GMOdega.

*Artikkel 8*
**Taimekasvatuskirjad**

1. Lisaks artiklis 7 sätestatud üldpõhimõtetele kohaldatakse mahepõllumajandusliku taimekasvatuse suhtes järgmisi põhimõtteid:

   a) mahepõllumajanduslik taimekasvatus põhineb maaharimis- ja maaviljelusviisidel, mis säilitavad või suurendavad orgaanilist ainest mullas, parandavad mulla stabiilsust ja pinnase bioloogilist mitmekesisust ning tõkestavad pinnase tihenemist ja mullaerosiooni;

   b) mulla viljakust ja bioloogilist aktiivsust säilitatakse ja suurendatakse mitmeaastase külvikorra abil, sinna hulka on arvatud haljasväetistaimed ning sõnniku ja mahepõllumajandusettevõtetest pärit orgaanilise materjali kasutamine;

   c) lisaks võib kasutada mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkide ja põhimõtetega vastavuses olevaid väetisi ja mullaomaduste parandajaid, juhul kui need on heaks kiidetud artikli 11 alusel;

   d) mineraalsete lämmastikväetiste kasutamine on keelatud;

   e) kõikide kasutatavate taimekasvatusmeetoditega tõkestatakse igasugust täiendavat keskkonnasaastet või vähendatakse seda miinimumini;

f) kahjurite, haiguste ja umbrohu põhjustatud kahjustuste tõkestamine sõltub peamiselt liikide ja sortide valikust, külvikorrast ning maaviljelusmeetoditest;

g) saaki ähvardava ohu korral on lubatud kasutada mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkide ja põhimõtetega vastavuses olevaid taimekaitsevahendeid, juhul kui need on heaks kiidetud artikli 11 alusel;

h) igasuguste heakskiidetud sünteetiliste ainete kasutamise suhtes kohaldatakse tingimusi ja piiranguid seoses põllukultuuridega, mille jaoks neid tarvitada võib, samuti seoses tarvitusmeetodite, koguste, kasutamise ajaliste piirangute ning põllukultuuriga kokkupuutumisega;

i) kasutada võib ainult mahepõllumajanduslikku seemet ja paljundusmaterjali. Sellest tulenevalt kasvatatakse emataim, kui tegemist on seemnetega, ning ema- ja isataim (-taimed), kui tegemist on vegetatiivse paljundusmaterjaliga, vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele vähemalt ühe põlvkonna jooksul või mitmeaastaste taimede puhul kahe kasvuperioodi jooksul.

2. Looduslikel aladel, metsades ja põllumajanduspiirkondades kasvavate söögikõlblike taimede ja taimeosade kogumist käsitatakse mahepõllumajandusmeetoditena tingimusel, et:

a) kõnealuseid alasid ei ole töödeldud muude kui artikli 11 alusel heakskiidetud toodetega kolme aasta jooksul enne kogumist;

b) kogumine ei mõjuta looduskeskkonna stabiilsust ega liikide säilimist kogumispiirkonnas.

*Artikkel 9*
**Loomakasvatuseeskirjad**

Lisaks artiklis 7 sätestatud üldpõhimõtetele kohaldatakse mahepõllumajandusliku loomakasvatuse suhtes järgmisi põhimõtteid:

a) loomade päritoluga seotud põhimõtted:

i) mahepõllumajanduslikud kariloomad sünnivad ja kasvavad mahepõllumajanduslikes ettevõtetes;

ii) tõuaretuse eesmärgil võib ettevõttesse tuua muid kui mahepõllumajanduslikult kasvatatud loomi, täites sealjuures eritingimusi, mis tuleb sätestada artikli 31 lõikes 2 osutatud korras;

b) kasvatamistavade ja pidamistingimustega seotud põhimõtted:

i) loomapidamisega seotud töötajatel on kõik vajalikud teadmised ja oskused loomade tervise ja heaoluga seotud küsimustes;

ii) kasvatustavade, sealhulgas loomkoormuse, ja pidamistingimuste puhul on tagatud, et loomade arengulised, füsioloogilised ja etoloogilised vajadused on täidetud;

iii) karjale on võimaldatud pidev juurdepääs vabaalale, eelistatult rohumaale, kui ilmastikutingimused ning maapinna seisukord seda lubavad;

iv) karja suurust piiratakse eesmärgiga vähendada miinimumini karjamaade paljakssöömist, mulla kinnitrampimist, erosiooni või loomade või nende sõnniku põhjustatud reostust;

v) mahepõllumajanduslik kari peab olema ülejäänud karjast eraldatud või kergesti eraldatav;

vi) kariloomade lõastamine või teistest eraldamine on keelatud, välja arvatud üksikute loomade puhul piiratud ajavahemikuks, kui see on põhjendatud turva-, heaolu- või veterinaarkaalutlustega;

vii) eluskarja tapamajja transportimise kestus hoitakse miinimumi piires;

viii) igasugune piinamine, sealhulgas vigastamine, viiakse miinimumini;

ix) mesilad tuleb paigutada aladele, kus nektari- ja õietolmuallikad koosnevad põhiliselt mahepõllumajanduskultuuridest ja/või looduslikest taimedest ning on piisavalt kaugel kõigist mittepõllumajanduslikest tootmisallikatest, mis võivad põhjustada mesindussaaduste saastumist;

x) mesinduses kasutatavad tarud ja inventar peavad olema valmistatud looduslikest materjalidest;

xi) mesindussaaduste kogumisel on keelatud mesilaste hävitamine kärgedes;

c) tõuaretusega seotud põhimõtted:

i) paljunemist ei mõjutata hormoonraviga, välja arvatud juhul, kui on vaja ravida paljunemishäireid;

ii) kloonimine ja embrüo siirdamine ei ole lubatud;

iii) asjakohane tõuvalik aitab ennetada igasugust piinamist ning vältida vajadust loomi vigastada;

d) söödaga seotud põhimõtted:

i) karja tuleb sööta mahesöödaga, mis võib osaliselt sisaldada mahepõllumajandusele üleminekul olevatest ettevõtte üksustest pärit sööta ning mis vastab looma toitainevajadustele tema arengu eri etappidel;

ii) loomadel on pidev juurdepääs heinale ja koresöödale;

iii) söödalisandeid võib kasutada vaid juhul, kui need on heaks kiidetud artikli 11 alusel;

iv) kasvustimulaatorite ja sünteetiliste aminohapete kasutamine ei ole lubatud;

v) imetamiseas imetajaid toidetakse loodusliku, eelistatult emapiimaga;

e) haiguste ennetamise ja veterinaarraviga seotud põhimõtted:

i) haiguste ennetamine põhineb tõugude ja liinide valikul, loomakasvatusviisidel, kõrgekvaliteedilisel söödal ja liikumisel, asjakohasel loomkoormusel ning pidamisel asjakohastes hügieenitingimustes;

ii) haiguspuhangud ravitakse kohe nende ilmnemisel, et vältida loomade piinlemist; vajaduse korral võib kasutada allopaatilisi tooteid, sealhulgas

antibiootikume, kui fütoterapeutilised, homöopaatilised ja muud tooted ei ole mõjusad.

*Artikkel 10*
**Vesiviljeluse tootmiseeskirjad**

1. Komisjon kehtestab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras ja II jaotises ettenähtud eesmärkidest ja põhimõtetest lähtuvalt mahetootmisel põhineva vesiviljeluse suhtes kohaldatavad tootmiseeskirjad, sealhulgas üleminekueeskirjad.

2. Kuni lõikes 1 osutatud eeskirjade vastuvõtmiseni kohaldatakse riigisiseseid eeskirju või nende puudumisel liikmesriigis heakskiidetud või tunnustatud erastandardeid, tingimusel, et neil on samad eesmärgid ja põhimõtted, nagu on ette nähtud II jaotises.

*Artikkel 11*
**Teatavate toodete ja ainete kasutamine põllumajanduslikus tootmises**

1. Komisjon kehtestab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras II jaotises sätestatud eesmärkidest ja põhimõtetest lähtuvalt erikriteeriumid järgmiste toodete ja ainete heakskiitmise kohta mahepõllumajanduses:

   a) taimekaitsevahendid;

   b) väetised ja mullaomaduste parandajad;

   c) taimsed, loomsed ja mineraalsed söödamaterjalid;

   d) toidulisandid;

   e) puhastusmaterjalid;

   f) muud ained.

2. Komisjon otsustab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras, kas kiita heaks lõikes 1 osutatud tooted ja ained, ning määrab kindlaks nende kasutustingimused ja -piirangud.

*Artikkel 12*
**Üleminek**

Mahepõllumajanduslikku tootmist alustavate põllumajandusettevõtete suhtes kohaldatakse järgmisi eeskirju:

a) enne vastavalt mahepõllumajandusliku tootmise meetoditele kasvatatud taimede esimest kasvuperioodi ei ole lubatud tarvitada mahepõllumajanduslikus tootmises keelatud tooteid ajavahemiku jooksul, mille kestus määratakse kindlaks artikli 31 lõikes 2 osutatud korras;

b) ettevõttes juba olemasolevat karja võib käsitada mahepõllumajanduslikuna pärast üleminekuperioodi, mille kestus määratakse kindlaks artikli 31 lõikes 2 osutatud korras;

c) endistelt muudelt kui mahepõllumajanduslikelt lüpsiloomadelt pärit piima ja piimatooteid võib mahepõllumajanduslikuna müüa pärast ajavahemikku, mille kestus määratakse kindlaks artikli 31 lõikes 2 osutatud korras;

d) põllumajandusettevõtte üksuses, mis on osaliselt mahepõllumajandusliku tootmisega ja osaliselt mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminev, eraldab põllumajandusettevõtja mahepõllumajanduslikuks tootmiseks kasutatava maa, loomad ja tooted ülejäänutest ning registreerib nõuetekohaselt kõik andmed, et tõestada eraldatust.

## 2. PEATÜKK
## LOOMASÖÖDA TOOTMINE

*Artikkel 13*
**Loomasööda tootmiseeskirjad**

1. Mahepõllumajandusliku sööda tootmine hoitakse eraldi muu kui mahepõllumajandusliku sööda tootmisest.

2. Mahepõllumajanduslikke ja/või üleminekujärgus toodetud söödamaterjale ei kasutata mahepõllumajandusliku sööda koostises samal ajal muude kui mahepõllumajanduslike meetoditega toodetud samasuguste söödamaterjalidega.

3. Heksaani ja muude orgaaniliste lahustite kasutamine ei ole lubatud.

4. Söödatootjad ei tohi kasutada GMOsid või GMOdest toodetud tooteid, kui nad on nende olemasolust teadlikud tänu teabele tootega kaasasoleval mis tahes märgistusel või mis tahes muul tootega kaasasoleval dokumendil.

   Kui söödatootjad kasutavad mahepõllumajanduslikele kariloomadele sööda tootmisel kolmandatelt isikutelt ostetud koostisosi ja söödalisandeid, peavad nad saama müüjalt kinnituse, et tarnitud tooted ei ole valmistatud GMOdega.

## 3. PEATÜKK
## TÖÖDELDUD TOODETE TOOTMINE

*Artikkel 14*
**Töödeldud toidu tootmise üldeeskirjad**

1. Mahepõllumajandusliku töödeldud toidu koostise suhtes kohaldatakse järgmisi nõudeid:

   a) vähemalt 95% toote põllumajanduslikku päritolu koostisosade kaalust peab olema mahepõllumajanduslik;

   b) mittepõllumajanduslikku päritolu koostisosi ja abiaineid võib kasutada ainult juhul, kui need on heaks kiidetud artikli 15 alusel;

   c) muid kui mahepõllumajanduslikke põllumajanduslikke koostisosi võib kasutada ainult juhul, kui need on heaks kiidetud artikli 15 alusel.

2. Mahepõllumajandusliku toidu ekstraheerimine, töötlemine ja ladustamine viiakse läbi viisil, millega välditakse koostisosade omaduste kaotamist. Ei ole lubatud kasutada aineid ja meetodeid, mis moodustaksid kõnealused omadused uuesti või parandaksid kõnealuste toodete töötlemisel esinenud hooletuse tagajärgi.

3. Töötlejad ei tohi kasutada GMOsid või GMOdest toodetud tooteid, kui nad on nende olemasolust teadlikud tänu teabele tootega kaasasoleval mis tahes märgistusel või mis tahes muul tootega kaasasoleval dokumendil.

Kui töötlejad kasutavad mahepõllumajandusliku toidu või loomasööda töötlemisel kolmandatelt isikutelt ostetud koostisosi ja lisandeid, peavad nad saama müüjalt kinnituse, et tarnitud tooted ei ole valmistatud GMOdega.

*Artikkel 15*
**Teatavate toodete ja ainete kasutamine töötlemisel**

1. Komisjon kehtestab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras ja II jaotises ettenähtud eesmärkidest ja põhimõtetest lähtuvalt erikriteeriumid mahepõllumajandusliku töödeldud toidu tootmisel kasutada lubatud mittepõllumajanduslikku päritolu koostisosade ja abiainete heakskiitmise kohta.

2. Komisjon kehtestab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras ja II jaotises ettenähtud eesmärkidest ja põhimõtetest lähtuvalt erikriteeriumid mahepõllumajandusliku töödeldud toidu tootmisel kasutada lubatud põllumajanduslike koostisainete heakskiitmise kohta, mis ei ole mahepõllumajanduslikku päritolu, kuid mida võib kasutada, kui mahepõllumajanduslikud põllumajandussaadused ei ole kaubanduslikult kättesaadavad.

3. Komisjon otsustab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras, kas kiita heaks lõigetes 1 ja 2 osutatud tooted ja ained, ning vajaduse korral määrab kindlaks nende kasutustingimused ja -piirangud.

## 4. PEATÜKK
## PAINDLIKKUS

*Artikkel 16*
**Vähem piiravad tootmiseeskirjad**

1. Komisjon võib artikli 31 lõikes 2 osutatud korras ja vastavalt lõikega 2 ettenähtud tingimustele ning II jaotises esitatud eesmärkide ja põhimõtete kohaselt lubada erandeid 1.–3. peatükis sätestatud eeskirjadest.

2. Lõikes 1 osutatud erandeid vähendatakse miinimumini ning neid võib ette näha ainult järgmistel juhtudel:

a) kui erandid on vajalikud, et muuta elujõuliseks mahepõllumajanduslikku tootmist alustavad põllumajandusettevõtte üksused, eriti sellistes piirkondades asuvates põllumajandusettevõtetes, kus mahepõllumajanduslik tootmine on veel varases arengujärgus;

b) kui erandid on vajalikud, et tagada mahepõllumajandusliku tootmise säilitamine põllumajandusettevõtetes, mis seisavad silmitsi ilmastiku, geograafiliste tingimuste või struktuuriga seotud kitsendustega.

c) kui erandid on vajalikud, et tagada ligipääs söödale, seemnetele ja vegetatiivsele paljundusmaterjalile, elusloomadele ning muudele põllumajanduslikele sisenditele, juhul kui kõnealused sisendid ei ole kaubanduslikult kättesaadavad mahepõllumajanduslikul kujul;

d) kui erandid on vajalikud, et tagada ligipääs põllumajanduslikku päritolu koostisosadele, juhul kui kõnealused koostisosad ei ole müügil mahepõllumajanduslikul kujul;

e) kui erandid on vajalikud, et lahendada mahepõllumajandusliku loomakasvatuse korraldusega seotud eriprobleeme;

f) kui erandid on vajalikud, et tagada tuntud traditsiooniliste toidukaupade tootmist veel vähemalt ühe põlvkonna jooksul;

g) kui on vajalikud ajutised meetmed, et võimaldada mahepõllumajandusliku tootmise jätkamist või taasalustamist pärast katastroofi;

h) kui ühenduse õigusaktide põhjal on kehtestatud inimeste ja loomade tervise kaitsega seotud piirangud ja kohustused.

3. Komisjon võib artikli 31 lõikes 2 osutatud korras näha ette eritingimused lõikes 1 osutatud erandite kohaldamise kohta.

## IV JAOTIS
## MÄRGISTAMINE

*Artikkel 17*

### Mahepõllumajandusliku tootmisega seotud terminite kasutamine

1. Kogu ühenduses ja ükskõik millises ühenduse keeles võib käesoleva määrusega kooskõlas toodetud ja kontrollitud või imporditud toote märgistamisel ning reklaamimisel kasutada I lisas loetletud termineid ning nende tuletisi või deminutiive eraldi või kombineerituna.

2. I lisas loetletud termineid ning nende tuletisi ja deminutiive eraldi või kombineerituna ei ole lubatud kasutada kogu ühenduse piires ega üheski ühenduse keeles, et märgistada või reklaamida toodet, mis ei ole käesoleva määrusega kooskõlas toodetud ega kontrollitud või imporditud, välja arvatud juhul, kui asjaomaseid termineid ei ole otseselt võimalik seostada põllumajandusliku tootmisega.

3. I lisas loetletud termineid ning nende tuletisi ja deminutiive eraldi või kombineerituna ei ole lubatud kasutada seoses tootega, mille märgistuselt nähtub, et toode sisaldab GMOsid või koosneb või on toodetud GMOdest.

4. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva artikli järgimine.

5. Komisjon võib artikli 31 lõikes 2 osutatud korras kohandada I lisas esitatud terminite loetelu.

*Artikkel 18*
**Kohustuslikud tähised**

1. Kui artiklis 17 osutatud terminit, selle tuletist või deminutiivi kasutatakse ühenduses toodetud toote märgistamisel, märgitakse etiketile ka järgmised tähised:

   a) artikli 22 lõikes 7 osutatud koodnumber, mis on antud pädevale asutusele, kes kontrollib ettevõtjat;

   b) vähemalt üks II lisas loetletud tähistest trükitähtedega, kui ei ole kasutatud artiklis 19 osutatud logo:

2. Lõikes 1 osutatud tähised märgitakse selgesti nähtavale kohale, nii et need oleksid kergesti märgatavad, selgesti loetavad ning neid ei oleks võimalik kustutada.

   Lisaks kehtestab komisjon artikli 31 lõikes 2 osutatud korras erikriteeriumid lõikes 1 osutatud tähiste suuruse ja esitusviisi kohta.

3. Komisjon võib artikli 31 lõikes 2 osutatud korras kohandada II lisas esitatud tähiste loetelu.

4. Kolmandatest riikidest imporditud toodete puhul ei ole lõikes 1 osutatud tähiste kasutamine kohustuslik.

*Artikkel 19*
**Ühenduse mahepõllumajandussaaduste logo**

Komisjon töötab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras välja ühenduse logo, mida võib kasutada käesoleva määrusega kooskõlas toodetud ja kontrollitud või imporditud toodete märgistamisel, esitlemisel ning reklaamimisel.

*Artikkel 20*
**Nõuded märgistele ja reklaamile**

1. Märgistel ja reklaamides on keelatud kasutada üldisi väiteid, nagu oleks teatav hulk erasektori või riigisiseseid mahepõllumajandusstandardeid rangemad, mahepõllumajanduslikumad või muul moel ülimuslikud käesoleva määrusega ettenähtud eeskirjade või mingite muude mahepõllumajanduseeskirjade suhtes.

   Märgistel või reklaamides võib kasutada kindla toote puhul kasutatud tootmismeetodi eriomastele elementidele viitavaid tähiseid ainult juhul, kui väited on tõesed ning ka muidu kooskõlas direktiivis nr 2000/13/EÜ sätestatud üldiste märgistusnõuetega.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada käesolevas artiklis sätestatud tingimuste täitmine.

3. Komisjon võib artikli 31 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, et tagada käesoleva artikli järgimine.

*Artikkel 21*
**Märgistamisega seotud erinõuded**

Komisjon kehtestab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras mahepõllumajandusliku loomasööda ja üleminekujärgus olevatest põllumajandusettevõtetest pärit toodete märgistamise suhtes kohaldatavad erinõuded.

## V JAOTIS
## KONTROLLID

*Artikkel 22*
**Kontrollisüsteem**

1. Liikmesriigid loovad vastavalt määruses (EÜ) nr 882/2004 ettenähtud sätetele kontrollisüsteemi, mida kohaldatakse käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevuste suhtes.

2. Määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 3 kohaldamisel määratakse kontrollimise laad ja sagedus kindlaks käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusvaldkondades eeskirjade eiramise riski analüüsimise põhjal.

3. Liikmesriigid määravad vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklile 4 kontrollisüsteemi kohaselt läbiviidavate kontrollimiste eest vastutava pädeva asutuse.

4. Vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklile 5 võib pädev asutus delegeerida teatavad kontrolliülesanded ühele või mitmele kontrolliasutusele.

   Kontrolliasutused peavad vastama nõuetele, mis on ette nähtud Euroopa standardiga EN 45011 või ISO juhendiga 65 „Üldnõuded toote sertifitseerimisasutustele" versioonis, millest on viimati teatatud avaldamisega Euroopa Liidu Teataja C-seerias.

5. Tunnustatud kontrolliasutused tagavad pädevale asutusele juurdepääsu oma kontori- ja tööruumidesse ning igasuguse teabe või abi, mida pädev asutus peab vajalikuks oma käesoleva artikli kohaste kohustuste täitmiseks.

6. Pädev asutus ei tohi delegeerida kontrolliasutustele järgmisi ülesandeid:

   a) teiste kontrolliasutuste järelevalve ja auditeerimine;

   b) pädevus lubada artiklis 16 osutatud erandeid, välja arvatud juhul, kui see on ette nähtud eritingimustega, mis komisjon on sätestanud vastavalt artikli 16 lõikele 3.

7. Liikmesriigid annavad koodnumbri igale asutusele, kelle pädevuses on viia läbi käesoleva määruse kohaseid kontrollimisi.

8. Tunnustatud kontrolliasutused esitavad igal aastal hiljemalt 31. jaanuariks pädevale asutusele nimekirja ettevõtjatest, kelle juures eelmisel aastal 31. detsembri seisuga oli läbi viidud kontroll, ning koondaruande kontrollimiste kohta möödunud aastal.

*Artikkel 23*
**Kontrollisüsteemi järgimine**

1. Iga ettevõtja, kes toodab, valmistab ette, ladustab või impordib kolmandatest riikidest või ekspordib kolmandatesse riikidesse artikli 1 lõike 2 esimeses lõigus täpsustatud tooteid turustamise eesmärgil või turustab kõnealuseid tooteid:

   a) teavitab oma tegevusest pädevat asutust liikmesriigis, kus asjaomane tegevus toimub;

   b) lülitab oma ettevõtte kontrollisüsteemi.

2. Liikmesriikidel on õigus mitte kohaldada käesolevat artiklit ettevõtjate suhtes, kes müüvad asjaomaseid tooteid otse lõpptarbijale või lõppkasutajale, tingimusel, et nad ei tooda, valmista ette ega ladusta teisiti kui ainult seoses müügipunktiga, või ei impordi asjaomaseid tooteid kolmandatest riikidest.

3. Liikmesriigid tagavad, et igal ettevõtjal, kelle tegevus on kooskõlas käesoleva määruse eeskirjadega ning kes maksavad mõistlikku lõivu kontrollikulude katteks, on õigus kuuluda kontrollisüsteemi.

4. Pädeval asutusel on nimekiri kontrollisüsteemi kuuluvate ettevõtjate nimedest ja aadressidest ning nimekirja ajakohastatakse pidevalt.

*Artikkel 24*
**Sertifitseerimine**

1. Pädev asutus ja tunnustatud kontrolliasutused võivad kontrollisüsteemi kuuluvatele ettevõtjatele väljastada sertifikaate, sealhulgas on asutustel õigus kasutada oma mahepõllumajandusstandardite vastavusmärke.

2. Pädeval asutusel ei ole õigust keelduda väljastamast sertifikaati või lubamast kasutada oma vastavusmärki mis tahes toote puhul, mis vastab käesolevas määruses ettenähtud nõudmistele.

3. Pädeval asutusel ei ole õigust keelduda väljastamast sertifikaati või lubamast kasutada oma vastavusmärki mis tahes toote puhul, mille on sertifitseerinud teine kontrolliasutus, kui viimane kontrolliasutus on hinnanud ja tunnistanud vastavust mahepõllumajandusstandarditele, mis on samaväärsed esimese kontrolliasutuse mahepõllumajandusstandarditega.

   Kontrolliasutus, kes keeldub väljastamast sertifikaati või lubamast kasutada oma vastavusmärki, peab esitama tõendid selle kohta, et asjaomase juba sertifitseeritud toote puhul ei ole seda tehtud samaväärsete standardite alusel.

   Sertifikaadi või vastavusmärgi väljastamiseks kogutav lõiv peab olema mõistlik.

*Artikkel 25*
**Rikkumiste ja eeskirjade eiramise korral kasutatavad meetmed**

1. Pädev asutus:

a) tagab, et kui ilmneb käesolevas määruses sätestatud eeskirjade eiramine, ei kasutata artiklites 17, 18 ja 19 ettenähtud tähiseid ja logo kogu asjaomasest eeskirjade eiramisest mõjutatud tootepartii juures;

b) keelab ilmse või pikaajalise mõjuga rikkumiste korral asjaomasel ettevõtjal mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile viitavate tähistega toodete turustamise pädeva asutuse kindlaksmääratud ajavahemikuks.

2. Teave eeskirjade eiramise ja rikkumisjuhtude kohta, mis mõjutavad toote mahepõllumajanduslikku seisundit, edastatakse viivitamata asjaomatele kontrolliasutustele, pädevatele asutustele, liikmesriikidele ning vajaduse korral komisjonile.

Teabevahetuse tase sõltub ilmnenud eeskirjade eiramise või rikkumise tõsidusest ja ulatusest.

Komisjon võib artikli 31 lõikes 2 osutatud korras teha täpsed ettekirjutused kõnealuse teabevahetuse vormi kohta.

*Artikkel 26*
**Teabevahetus**

Pädevad asutused ja kontrolliasutused vahetavad nende korraldatud kontrollimisi käsitlevat asjakohast teavet teiste pädevate asutuste ja kontrolliasutustega, kui esitatakse taotlus, mida õigustab vajadus tagada toodete tootmine vastavuses käesoleva määrusega. Sellist teavet võivad nad vahetada ka omal algatusel.

## VI JAOTIS
## KAUBAVAHETUS KOLMANDATE RIIKIDEGA

*Artikkel 27*
**Import kolmandatest riikidest**

1. Kolmandast riigist pärit toodet võib müüa ühenduse turul mahemärgiga, kui toode vastab käesoleva määruse II, III ja IV jaotise sätetele.

2. Kolmanda riigi ettevõtja, kes soovib vastavalt lõike 1 sätetele viia oma mahemärgiga tooteid ühenduse turule, esitab andmed oma tegevuse kohta ühele V jaotises osutatud pädevale asutusele või kontrolliasutusele, tingimusel, et asjaomane pädev asutus või kontrolliasutus teostab kolmandas tootjariigis kontrollimist, või lõike 5 alusel heakskiidetud kontrolliasutusele.

3. Kolmandast riigist imporditud toote võib mahemärgiga märgistatuna viia ühenduse turule ka juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) toode on toodetud vastavalt ühenduses mahepõllumajanduse suhtes kohaldatavate tootmisstandarditega samaväärsetele standarditele või vastavalt *Codex Alimentarius´*e suunistes ettenähtud rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele;

b) tootja suhtes on kohaldatud kontrollikorda, mis on samaväärne ühenduse kontrollisüsteemi korraga või mis vastab *Codex Alimentarius´*e suunistele;

c) kolmanda riigi ettevõtja, kes soovib vastavalt käesoleva lõike sätetele viia oma mahemärgiga märgistatud tooteid ühenduse turule, on esitanud andmed oma tegevuse kohta vastavalt lõikele 4 tunnustatud kontrollisüsteemile või vastavalt lõikele 5 tunnustatud kontrolliasutusele;

d) tootega on kaasas vastavalt lõikele 4 tunnustatud pädeva asutuse või kontrolliasutuse või vastavalt lõikele 5 tunnustatud kontrolliasutuse väljastatud sertifikaat, milles kinnitatakse, et toode vastab käesolevas lõikes ettenähtud tingimustele.

4. Komisjon tunnustab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras kolmandaid riike, kelle tootmisstandardid ja kontrollimise kord on samaväärne ühenduses kohaldatavatega või vastavad *Codex Alimentarius´*e suunistes ettenähtud rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele, ning koostab kõnealustest riikidest nimekirja.

Tunnustamispalveid läbi vaadates kutsub komisjon kolmandat riiki esitama kõik vajalikud andmed. Komisjon võib teha ekspertidele ülesandeks uurida kohapeal asjaomase kolmanda riigi tootmiseeskirju ja kontrollikorda.

5. Juhul kui kolmandatest riikidest imporditud tooteid ei ole tunnustatud lõike 4 kohaselt ning ettevõtja ei ole esitanud andmeid oma tegevuse kohta pädevale asutusele või kontrolliasutusele V jaotises osutatud korras, tunnustab komisjon artikli 31 lõikes 2 osutatud korras kontrolliasutusi, kes on pädevad teostama kontrollimisi ja väljastama sertifikaate kõnealuses kolmandas riigis lõike 3 kohaldamise eesmärgil, ning koostab kõnealustest kontrolliasutustest nimekirja.

Komisjon vaatab läbi kõik kolmanda riigi avaliku või erasektori kontrolliasutuse esitatud tunnustamispalved.

Tunnustamispalveid läbi vaadates kutsub komisjon kontrolliasutust esitama kõik vajalikud andmed. Komisjon võib teha ekspertidele ülesandeks uurida kohapeal tootmiseeskirju ja kolmanda riigi asjaomase kontrolliasutuse kontrollikorda.

## VII JAOTIS
## LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED

### *Artikkel 28*
### Mahepõllumajanduslike toodete vaba liikumine

Liikmesriigid ei tohi tootmismeetodi, märgistamise või kõnealuse meetodi esitlusviisiga seotud põhjendustele tuginedes keelata või piirata käesoleva määruse nõudmistele vastavate mahepõllumajanduslike toodete turustamist.

### *Artikkel 29*
### Teabe esitamine komisjonile

Liikmesriigid edastavad igal aastal komisjonile järgmise teabe:

a) pädevate asutuste nimed ja aadressid;

b) nimekirjad kontrolliasutustest, nende koodnumbritest ja standardite vastavusmärkidest, kui see on asjakohane.

*Artikkel 30*
**Statistiline teave**

Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu käesoleva määruse rakendamiseks ja järelmeetmeteks vajaliku statistilise teabe. Kõnealune statistiline teave määratletakse ühenduse statistikaprogrammist lähtuvalt.

*Artikkel 31*
**Mahepõllumajanduse korralduskomitee**

1. Komisjoni abistab mahepõllumajanduse korralduskomitee (edaspidi „komitee“).

2. Käesolevale lõikele osutamise korral kohaldatakse otsuse nr 1999/468/EÜ[19] artikleid 4 ja 7.

3. Otsuse nr 1999/468/EÜ artikli 4 lõikega 3 ettenähtud ajavahemik on kolm kuud.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 32*
**Rakenduseeskirjad**

Komisjon võtab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras ja II jaotises sätestatud eesmärke ja põhimõtteid järgides vastu üksikasjalikud eeskirjad käesoleva määruse kohaldamiseks. Need hõlmavad eelkõige järgmist:

a) üksikasjalikud eeskirjad III jaotises sätestatud tootmiseeskirjade kohta, eriti põllumajandustootjatele ja muudele mahepõllumajanduslike toodete tootjatele esitatavate nõuete osas;

b) üksikasjalikud eeskirjad IV jaotises sätestatud märgistamiseeskirjade kohta;

c) üksikasjalikud eeskirjad V jaotises kehtestatud kontrollisüsteemi kohta, eriti erasektori kontrolliasutustele ülesannete delegeerimise kriteeriumide ja asjaomaste asutuste tunnustamise kriteeriumide osas;

d) üksikasjalikud eeskirjad VI jaotises ettenähtud eeskirjade kohta kolmandatest riikidest pärineva impordi suhtes, eriti kriteeriumide ja menetluste osas, mida tuleb järgida kolmandate riikide ja kontrolliasutuste tunnustamisel artikli 27 alusel, sealhulgas tunnustatud kolmandate riikide ja kontrolliasutuste nimekirja avaldamine, ning artikli 27 lõike 3 punktis d osutatud sertifikaadi osas.

*Artikkel 33*
**Määrusese (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamine**

1. Määrus (EMÜ) nr 2092/91 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2009.

2. Viiteid määrusele (EMÜ) nr 2092/91 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

---

[19] EÜT L 340, 9.12.1976, lk 25.

*Artikkel 34*
**Üleminekumeetmed**

Määruses (EMÜ) nr 2092/91 kehtestatud eeskirjadelt käesoleva määruse eeskirjadele üleminekut lihtsustavaid meetmeid võib vastu võtta artikli 31 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 35*
**Jõustumine ja kohaldamine**

Käeolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*

## I LISA

**Artikli 17 lõikes 1 osutatud terminid**

– ES: ecológico,

– CS: ekologické,

– DA: økologisk,

– DE: ökologisch, biologisch,

– ET: mahe, ökoloogiline,

– EL: βιολογικό,

– EN: organic,

– FR: biologique,

– GA: orgánach,

– IT: biologico,

– LV: bioloģiskā,

– LT: ekologiškas,

– HU: ökológiai,

– MT: organiku,

– NL: biologisch,

– PL: ekologiczne,

– PT: biológico,

– SK: ekologické,

– SL: ekološki,

– FI: luonnonmukainen,

– SV: ekologisk.

## II LISA

**Artikli 18 lõike 1 punktis b osutatud tähised**

– UE-ECOLÓGICO,

– EU-EKOLOGICKÉ,

– EU-ØKOLOGISK,

– EU-ÖKOLOGISCH,

– EL-MAHE,

– EL-ÖKOLOOGILINE,

– ΕΕ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΌ,

– EU-ORGANIC,

– UE-BIOLOGIQUE,

– AE-ORGÁNACH,

– UE-BIOLOGICO,

– ES-BIOLOĢISKĀ,

– ES-EKOLOGIŠKAS,

– EU-ÖKOLÓGIAI,

– EU-ORGANIKU,

– EU-BIOLOGISCH,

– UE-EKOLOGICZNE

– EU-EKOLOGICKE,

– EU-EKOLOSKI,

– EU-LUONNONMUKAINEN,

– EU-EKOLOGISK.

2005/0279 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU MÄÄRUS,**

**millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[20]

ning arvestades järgmist:

(1) Pidades silmas vajadust edendada Euroopa mahetoidu ja mahepõllumajanduse tegevuskava[21] kohaldamist konkreetsete meetmete põhjal, et tagada lihtsustamine ja üldine sidusus, tunnistatakse [1. jaanuaril 2009. aastal] kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta[22] ning asendatakse see nõukogu määrusega (EÜ) nr …./2006 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta.[23]

(2) Määrusega (EÜ) nr …./2006 kehtestatud uue mahepõllumajanduslike toodete importimist kolmandatest riikidest käsitleva kava kohaselt tuleks ühendusse imporditud mahepõllumajanduslikke tooteid lubada viia turule mahemärgiga märgistatuna, kui need on toodetud vastavalt ühenduse õigusaktides ettenähtud tootmiseeskirjadega samaväärsetele või ühilduvatele eeskirjadele ning kui kontrollimise kord on samuti samaväärne.

(3) Sel eesmärgil tuleks tunnustada kolmandaid riike, kelle tootmisstandardid ja kontrollikord on samaväärsed ühenduses kohaldatavatega, ning avaldada nimekiri kõnealustest riikidest. Kontrolliasutusi, kelle pädevuses on teostada kontrollimist riikides, mis ei kuulu tunnustatud riikide nimekirja, tuleks samuti tunnustada ning koostada kõnealustest asutustest nimekiri. Kolmandate riikide ettevõtjatel, kelle tootmine vastab täielikult ühenduse eeskirjadele, peaks olema õigus esitada andmed oma tegevuse kohta liikmesriikide määratud pädevatele asutustele ja kontrolliasutustele.

---

20 ELT C …, …, lk …
21 KOM(2004) 415 lõplik.
22 EÜT L 198, 22.7.1991, lk 1. Määrust on viimati muudetud …
23 ELT L …, ….2006, lk. …

(4) Määruse (EMÜ) nr 2092/91 artikli 11 lõikega 6 on liikmesriikide jaoks ette nähtud võimalus kuni 31. detsembrini 2006. aastal teatavatel tingimustel väljastada üksikutele toodetele impordilubasid. Seega on asjakohane kõnealust artiklit muuta, et asendada kehtiv impordikava uue impordikavaga alates nimetatud kuupäevast.

(5) Uut impordikava hakatakse seega kohaldama alates 1. jaanuarist 2007. aastal. See jätab kohaldamiseks vähe aega, eelkõige nende kontrolliasutuste tunnustamise puhul, kes on pädevad teostama kontrollimist riikides, mis ei ole kantud tunnustatud kolmandate riikide nimekirja. Rahvusvahelise kaubanduse tõrgeteta toimimise häirimise vältimiseks peetakse vajalikuks jätta laiendada liikmesriikidele jätkuvalt võimalus väljastada üksikutele toodetele impordilube, kuni on kasutusele võetud uue impordikava toimimiseks vajalikud meetmed.

(6) Määrust (EMÜ) nr 2092/91 tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Määrust (EMÜ) nr 2092/91 muudetakse järgmiselt:

1) Artikli 10 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

"b) on rakendatud artiklis 9 osutatud kontrollisüsteemi või artikli 11 lõigete 3 ja 6 kohaselt imporditud toodete puhul samaväärseid meetmeid"

2) Artikkel 11 asendatakse järgmisega :

*„Artikkel 11*

1. Kolmandast riigist imporditud toote võib mahemärgiga märgistatuna viia ühenduse turule, kui toode vastab käesolevas määruses ettenähtud tootmiseeskirjadele.

2. Kolmanda riigi ettevõtja, kes soovib vastavalt lõikele 1 viia oma mahemärgigamärgistatud tooteid ühenduse turule, esitab andmed oma tegevuse kohta artiklis 9 osutatud mis tahes pädevale asutusele või kontrolliasutusele, tingimusel, et asjaomane pädev asutus või kontrolliasutus teostab kolmandas tootjariigis kontrollimist, või kooskõlas käesoleva artikli lõikega 5 heakskiidetud kontrolliasutusele.

3. Kolmandast riigist imporditud toote võib viia mahemärgiga märgistatuna ühenduse turule ka juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) toode on toodetud vastavalt ühenduses mahepõllumajanduse suhtes kohaldatavate tootmisstandarditega samaväärsetele standarditele või vastavalt *Codex Alimentarius´*e suunistes ettenähtud rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele;

b) tootja suhtes on kohaldatud kontrollikorda, mis on samaväärne ühenduse kontrollisüsteemi korraga või mis vastab *Codex Alimentarius´*e suunistele;

c) kolmanda riigi ettevõtja, kes soovib vastavalt käesoleva lõike sätetele viia oma mahemärgiga märgistatud tooteid ühenduse turule, on esitanud andmed oma tegevuse kohta vastavalt lõikele 4 tunnustatud kontrollisüsteemile või vastavalt lõikele 5 tunnustatud kontrolliasutusele;

d) tootega on kaasas vastavalt lõikele 4 tunnustatud pädeva asutuse või kontrolliasutuse või vastavalt lõikele 5 tunnustatud kontrolliasutuse väljastatud sertifikaat, milles kinnitatakse, et toode vastab käesolevas lõikes ettenähtud tingimustele.

4. Komisjon tunnustab artikli 14 lõikes 2 osutatud korras kolmandaid riike, kelle tootmisstandardid ja kontrollimise kord on samaväärne ühenduses kohaldatavaga või vastavad *Codex Alimentarius´*e suunistes ettenähtud rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele, ning koostab kõnealustest riikidest nimekirja.

Tunnustamispalveid läbi vaadates kutsub komisjon kolmandat riiki esitama kõik vajalikud andmed. Komisjon võib teha ekspertidele ülesandeks uurida kohapeal asjaomase kolmanda riigi tootmiseeskirju ja kontrollikorda.

5. Juhul kui kolmandatest riikidest imporditud tooteid ei ole tunnustatud lõike 4 kohaselt ning ettevõtja ei ole esitanud andmeid oma tegevuse kohta pädevale asutusele või kontrolliasutusele artiklis 9 osutatud korras, tunnustab komisjon artikli 14 lõikes 2 osutatud korras kontrolliasutusi, kes on pädevad teostama kontrollimist ja väljastama sertifikaate kõnealuses kolmandas riigis käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaldamise eesmärgil, ning kõnealustest kontrolliasutustest nimekirja.

Komisjon vaatab läbi kolmanda riigi avaliku või erasektori kontrolliasutuse esitatud mis tahes tunnustamispalve.

Tunnustamispalveid läbi vaadates kutsub komisjon kontrolliasutust esitama kõik vajalikud andmed. Komisjon võib teha ekspertidele ülesandeks uurida kohapeal asjaomase kontrolliasutuse tootmiseeskirju ja kontrollikorda.

6. Ajavahemikul, mis lõpeb kuus kuud pärast lõike 5 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuste esimese nimekirja avaldamist, võib liikmesriigi pädev asutus lubada importijatel viia selles liikmesriigis turule tooteid, mis on imporditud nendest kolmandatest riikidest, keda ei ole kantud lõikes 4 osutatud nimekirja, tingimusel, et importija esitab piisavaid tõendeid selle kohta, et käesoleva artikli lõike 3 punktides a ja b ettenähtud tingimused on täidetud. See luba tühistatakse kohe, kui neid tingimusi enam ei täideta.

Imporditud tootega on kaasas loa andnud liikmesriigi pädeva asutuse või artikli 5 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuse väljastatud sertifikaat, milles kinnitatakse, et kõnealune toode vastab käesolevas artiklis ettenähtud tingimustele.

Kõik liikmesriigid teatavad teistele liikmesriikidele ja komisjonile igast käesoleva lõike kohaselt väljaantud loast, samuti asjaomastest tootmisstandarditest ja kontrollikorrast.

Liikmesriigi taotlusel või komisjoni algatusel kontrollib artiklis 14 nimetatud komitee käesoleva artikli kohaselt väljaantud luba. Kui sellisel kontrollimisel

ilmneb, et lõike 3 punktides a ja b ettenähtud tingimusi ei ole täidetud, nõuab komisjon, et loa väljaandnud liikmesriik selle tühistaks.

7. Komisjon võib artikli 14 lõikes 2 osutatud korras kehtestada üksikasjalikud eeskirjad käesoleva artikli kohaldamise kohta ja eelkõige:

a) käesoleva artikli lõigete 4 ja 5 kohaste kolmandate riikide ja tunnustatud kontrolliasutuste tunnustamise, sealhulgas tunnustatud kolmandatest riikidest ja kontrolliasutustest nimekirja avaldamise suhtes kohaldatavate kriteeriumide ja korra kohta,

b) käesoleva artikli lõike 3 punkti d ja lõike 6 kohase sertifikaadi kohta.”

3) Artikli 16 lõike 3 teine lõik jäetakse välja.

4) III lisa punkti C muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

*Artikkel 2*

Käeolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*

**LISA**

Määruse (EMÜ) nr 2092/91 III lisa erisätete C osa muudetakse järgmiselt:

1) Esimese lõigu teine taane asendatakse järgmisega:

„– esimene kaubasaaja – füüsiline või juriidiline isik, kellele kaubasaadetis tarnitakse ning kes võtab selle vastu edasiseks ettevalmistamiseks ja/või turustamiseks.”

2) Punkti 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kontrolliasutus või kontrolliv ametiasutus kontrollib C jao punktis 2 nimetatud lao- ja finantsarvestust ning artikli 11 lõike 3 punktis d või artikli 11 lõikes 6 osutatud sertifikaati.”